

Gemeente Ouder-Amstel Programmabegroting 2025-2028

17-12-2024

Gemeentefonds

De algemene uitkering is steeds een berekening gebaseerd op een momentopname.

Herijking gemeentefonds

Met ingang van 1 januari 2023 is de nieuwe verdeling van de algemene uitkering ingevoerd. De uitkomsten hiervan zijn voor Ouder-Amstel positief, we zijn een voordeelgemeente. Met ingang van 2023 is ook het aantal verdeelmaatstaven sterk teruggebracht, dat is in de septembercirculaire 2023 verwerkt. Het model is nog niet af, en zal nog tot bijstellingen leiden. De nieuwe verdeling wordt begin 2025 nog geëvalueerd. Er is afgesproken dat gemeenten vooralsnog gecompenseerd worden voor het voor- dan wel nadeel, welke hoger is dan het afgesproken ingroeipad. De uitkomsten van de evaluatie van de nieuwe verdeling kan van invloed zijn op de omvang van de algemene uitkering.

Om het risico te duiden heeft de gemeente diverse scenario's doorgerekend. In het beste geval verandert er niets en behoudt de gemeente haar voordeel. In het slechtste scenario ontvangt de gemeente structureel bijna € 5.000.000 minder per jaar. Daartussen zitten nog diverse andere scenario's. Het gemiddelde van deze scenario's wordt opgenomen als risicobedrag.

Het risicobedrag is € 2.000.000, klasse 4, 70% kans, structureel, derhalve € 1.400.000.

Overheveling van specifieke uitkeringen naar het gemeentefonds

Het aantal specifieke uitkeringen is de afgelopen jaren sterk gestegen. Het uitgangspunt is echter dat financiële middelen vanuit het Rijk aan gemeenten bij voorkeur bestedingsvrij en zonder oormerk ter beschikking worden gesteld. Daarom is de inzet erop gericht om het aantal specifieke uitkeringen en de verantwoordingslasten te verminderen door onder andere aanpassing van de Financiële verhoudingswet (Fvw) en doorlichting van de specifieke uitkeringen.

In het hoofdlijnenakkoord van het nieuwe kabinet wordt een overheveling van alle specifieke uitkeringen naar het gemeente- en provinciefonds aangekondigd, met 10% efficiëntiekorting. Dat moet vanaf 2026 € 638 miljoen besparen. In de toelichting staat: "Het aantal specifieke uitkeringen is sinds 2018 fors gestegen. Gemeenten en provincies geven aan dat specifieke uitkeringen hen beperkt in autonomie. Dit vanwege de strikte en gedetailleerde eisen die vanuit het Rijk worden gesteld aan de besteding van de gelden uit een specifieke uitkering. Daarnaast kennen deze uitkeringen zware administratieve- en controlelasten. Met deze maatregel worden specifieke uitkeringen overgeheveld naar het gemeente- of provinciefonds met een budgetkorting van 10 procent. De BUIG blijft hierbij buiten beschouwing.

Het maximaal kortingsbedrag van de uitvoeringskosten SPUK-regelingen bedraagt op macro-niveau € 638 mln. Het aandeel van Ouder-Amstel hierin is circa 0,05%. Het risico is daarmee geraamd op afgerond € 300.000.

Het risicobedrag is € 300.000, klasse 4, kans 70%, structureel, derhalve € 210.000.

Oekraïners, statushouders en inburgeraars

Oekraïners

De opvang van de Oekraïners legt een behoorlijke druk op het ambtelijke apparaat maar ook op het zorgveld zoals huisartsen en de scholen.

Kinderen moeten uiteraard onderwijs krijgen en hiervoor zijn taalklassen nodig en opvang voor kinderen jonger dan 4 jaar. Deze faciliteiten zijn nog niet beschikbaar in onze gemeente. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van faciliteiten in de regio waar ook een

grote druk op ligt. Met name het vinden van personeel en huisvesting is een knelpunt. De verwachting is dat ook het gebruik van leerlingvervoer gaat stijgen. Ook hier spelen capaciteitsproblemen met het bemensen van het vervoer.

Er is nog niets bekend hoe lang de beschikbare leefgelden vanuit het Rijk verstrekt gaan worden. Wellicht dat op termijn meer aanvraag gedaan wordt op de bijstand of dat er extra claims komen voor schuldhulpverlening.

Tot nu toe is met de huidige taakstelling dit uitvoerbaar gebleken. Bij een grotere taakstelling of het verzorgen van meer opvang zijn de grootste risico's onvoldoende ambtenaren voor de uitvoering, onderwijspersoneel en zorgpersoneel. Daarnaast lijkt de dekking met de gelden vanuit het Rijk voldoende te zijn maar ook dit is nog niet gegarandeerd. Met het project huisvesting in Entrada zitten we ruim boven onze taakstelling. Als het Rijk niet dekkend uitkeert heeft dit financiële consequenties.

Statushouders

De versnelde instroom van statushouders gaat mogelijk ook een extra druk leggen op bijvoorbeeld de bijzondere bijstand, leerlingvervoer, jeugdzorg maar ook op onze medewerkers en die van de gecontracteerde ondersteuning van onze partners.

Inburgeraars

In verband met het drie jaar in werk treden van de nieuwe Wet Inburgering 2021, zal in 2025 het bestand inburgeraars tot ongeveer haar maximaal komen, waarna er voor het eerst inburgeraars hun traject afronden. Dan pas zal het aantal enigszins stagneren en alleen met het inwonersaantal van Ouder-Amstel en eventuele wisselingen in de landelijke taakstelling fluctueren. Momenteel is er bij de uitvoering al enig tekort waardoor sommige wettelijke taken zoals voortgangsgesprekken vaak niet, of niet op tijd, kunnen worden gehouden. Dit zorgt dat de gemeente minder zicht heeft op de voortgang van haar inburgerende inwoners. Het rijk levert structureel niet genoeg middelen voor de uitvoering van de Wet Inburgering 2021. In 2024 loopt een onderzoek om de kosten van de uitvoering van de Wet Inburgering 2021 beter in kaart te brengen.

Het risico is niet kwantificeerbaar

Gebiedsontwikkeling

Door de gemeenteraad is besloten om de risico's van de gebiedsontwikkeling af te dekken door middel van een specifieke bestemmingsreserve (de reserve gebiedsontwikkeling). Deze reserve wordt ingezet voor zover er een realistische verwachting van kostenverhaal is. De grens hiervoor is gesteld op minimaal 70%. Op het moment dat zekerheid bestaat dat een groter deel van de kosten niet verhaald kan worden zijn deze meegenomen in de begroting. Hierdoor is dit risico gezet op pm.

Bouwleges

De raming voor de bouwleges is gebaseerd op de best mogelijke prognose van het te verwachten bouwvolume over de jaren. Deze prognose strookt met de plannen in de gebiedsontwikkeling. Dit zijn gegevens en prognoses die met de nodige voorzichtigheid behandeld moeten worden. De voortgang van deze projecten is afhankelijk van derden en moeilijk te voorspellen of te beheersen. In 2025 en later worden meerdere grote aanvragen verwacht met navenante legesheffing. Een tegenvaller in jaar X wordt een meevaller in een ander jaar, en soms komen er nieuwe projecten bij en andere gaan niet door. Daarom is dit risico pm.

Invoering Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. De bedoeling van de nieuwe wet is om de diverse regelgeving voor ruimtelijke plannen in één wet te